

Riadne predbežné stanovisko

I. DÔSLEDKY NA LEGISLATÍVU A ADMINISTRATÍVNU PRAX SR**1. Názov**

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, 2018/1724 a (EÚ) 2019/102 (ďalej len „návrh nariadenia“).

2. Číslo a dátum zverejnenia dokumentu EK, (prípadne číslo a dátum zverejnenia dokumentu Rady EÚ)

COM(2023)160 final 16. 03. 2023, (dátum prekladu 05. 05. 2023)
2023/0079 COD.

3. Označenie výboru alebo pracovnej skupiny

Pracovná skupina pre konkurencieschopnosť a rast (časť priemysel)

4. Gestorský ÚOŠS

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

5. Ostatné zainteresované ministerstvá:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky,
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
Ministerstvo financií Slovenskej republiky,
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky,
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

6. Charakteristika prijímaného aktu

Legislatívny akt – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady

7. Metóda schvaľovania

Kvalifikovaná väčšina.

8. Zhrnutie obsahu a cieľa návrhu

Návrh nariadenia sa zameriava na neenergetické a nepoľnohospodárske suroviny, ktoré majú význam pre hospodárstvo EÚ a ktorých dodávky sú vystavené vysokému riziku. Tieto kritické suroviny sú nevyhnutnými vstupmi strategických sektorov a majú kľúčový význam pre zelenú a digitálnu transformáciu a pre využívanie v obrannom a vo vesmírnom priemysle. Žiadny členský štát nie je schopný sám účinne riešiť rastúce riziká súvisiace s dodávkami kritických surovín, v neposlednom rade z dôvodu nedostatku geologických nálezísk v jednotlivých členských štátoch. V prípade mnohých kritických surovín sa EÚ takmer výlučne spolieha na dovoz a vzhľadom na celosvetovú transformáciu a digitalizáciu sa predpokladá, že dopyt po niektorých z kritických surovín bude v nadchádzajúcich desaťročiach rýchlo stúpať.

Iniciatíva v oblasti surovín z roku 2008 a akčný plán pre kritické suroviny z roku 2020 tvoria rámec na posúdenie kritickosti rôznych surovín, medzinárodnú diverzifikáciu, výskum a inovácie v tejto oblasti a rozvoj výrobných kapacít kritických surovín v EÚ. Neregulačné opatrenia však nepostačujú na zaistenie prístupu EÚ k bezpečným a udržateľným dodávkam kritických surovín a v súčasnosti neexistuje regulačný rámec

zameraný na znižovanie rizík spojených s dodávkami kritických surovín. V záujme čo najlepšieho riešenia tohto problému sa predmetným návrhom nariadenia sleduje zaistenie bezpečného prístupu EÚ ku kritickým surovinám a zároveň stimulácia rozvoja udržateľných zdrojov ich dodávok.

Predložený návrh sleduje nasledujúce štyri základné ciele.

- Prvým cieľom je posilniť rôzne fázy európskeho hodnotového reťazca kritických surovín.
- Druhým cieľom je diverzifikovať dovoz kritických surovín do EÚ a tak znížiť strategickú závislosť.
- Tretím cieľom je zlepšiť schopnosť a kapacity EÚ monitorovať a zmierňovať súčasné a budúce riziká narušenia dodávok kritických surovín.
- Štvrtým cieľom je zabezpečiť voľný pohyb kritických surovín na jednotnom trhu a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia zlepšením ich obehovosti a udržateľnosti.

Návrh nariadenia je v súlade so stratégiou Európskej zelenej dohody a s európskym právnym predpisom v oblasti klímy. Návrh je reakciou na Vyhlásenie z Versailles z roku 2022, ktoré prijala Európska rada a v ktorom sa zdôraznil strategický význam kritických surovín pre zaručenie otvorenej strategickej autonómie EÚ a európskej zvrchovanosti. Zároveň je v súlade s uznesením Európskeho parlamentu z novembra 2021 o stratégii EÚ v oblasti kritických surovín a so závermi Konferencie o budúcnosti Európy. Rovnako je v súlade s oznámením Komisie z mája 2021 o aktualizácii priemyselnej stratégie EÚ z roku 2020 a ďalšími politikami EÚ.

Návrh nariadenia je členený do 10 kapitol, zameraných hlavne na

- zabezpečenie prístupu EÚ k bezpečným a udržateľným dodávkam kritických surovín, posilnenie kapacity EÚ v rôznych fázach hodnotového reťazca, diverzifikovanie dovozu surovín do EÚ, zlepšenie kapacity v oblasti monitorovania a zmierňovania rizika a zabezpečenie dobre fungujúceho trhu pri zlepšení udržateľnosti a obehovosti kritických surovín;
- uvádza sa zoznam kritických surovín a zoznam strategických surovín;
- stanovuje sa rámec na posilnenie hodnotového reťazca strategických surovín EÚ výberom a vykonávaním strategických projektov, ktoré budú oprávnené na zjednodušené povoloňacie konania a ľahší prístup k možnostiam financovania,
- vytvára sa mechanizmus monitorovania dodávateľských reťazcov kritických surovín a stanovujú sa v nej opatrenia na zmiernenie rizík spojených s dodávkami;
- zavádzajú sa ustanovenia v záujme rozvoja obehovosti trhov s kritickými surovinami a zníženia environmentálnej stopy kritických surovín;
- stanovuje sa rámec na spoluprácu v oblasti strategických partnerstiev s tretími krajinami v súvislosti so surovinami,
- zriaďuje sa Európska rada pre kritické suroviny zložená zo zástupcov členských štátov a Komisie na vysokej úrovni;
- zavádza sa povinnosť spoločného vykazovania v súvislosti s rôznymi opatreniami a monitorovanie pokroku a hodnotenie nariadenia.

9. Navrhovaný dátum implementácie

Návrh nariadenia má nadobudnúť účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

10. Metóda transpozície do práva Slovenskej republiky (SR) a predpokladaný dátum transpozície

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady má byť v zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. V nadväznosti na schválenie návrhu nariadenia sa predpokladá potreba úpravy viacerých existujúcich právnych predpisov SR, prípadne prijatie nového implementačného právneho predpisu.

II. STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11. Vecná analýza návrhu

Návrh nariadenia očakáva zabezpečenie dodávok kritických surovín a posilnenie kapacity EÚ v celom hodnotovom reťazci kritických surovín. Dodatočné informácie, mapovanie a programy prieskumu nerastných zdrojov EÚ majú podporiť konkurencieschopnosť a znížiť riziko v počiatočných fázach projektov, čo by následne podporilo vyššie investície spoločnosti v ďalších fázach hodnotového reťazca.

Zavádza sa určovanie strategických projektov s efektívnejším povoľovacím konaním a lepším prístupom k financovaniu, čo by malo priniesť pridanú hodnotu fungovania jednotného trhu a tiež aj pozitívny hospodársky vplyv na producentov kritických surovín a odberateľský sektor.

Návrh nariadenia má zabezpečiť rozvoj monitorovacích kapacít a hodnotenie rizík prostredníctvom stresových testov EÚ. Ďalej sa vytvára systém riadenia s osobitnou radou pre kritické suroviny a so sieťou orgánov členských štátov. Spoločnosti majú mať výhody zo zverejňovania aktuálnych informácií o rizikách spojených s dodávkami vo forme monitorovacieho prehľadu, ktorý im umožní prispôbiť svoje stratégie a dopyt po nákupe bezpečných kritických surovín.

Členské štáty budú koordinované pri národných strategických zásobách strategických surovín. Koordináciou sa budú členské štáty motivovať, aby posilnili svoje strategické zásoby, čím sa zvýši bezpečnosť. Európsky rozmer tejto koordinácie zabezpečí, aby sa zabránilo prekryvaniu a aby sa využili synergie medzi vnútroštátnymi strategickými zásobami.

Zavádzajú sa opatrenia týkajúce sa spoločného nákupu, ktoré majú umožniť spojiť sily pri nákupe strategických surovín a veľké spoločnosti majú investovať do svojej odolnosti pri strategických surovinách tým, že zabezpečia pravidelný audit svojich dodávateľských reťazcov.

V návrhu nariadenia sa stanovujú pravidlá najmä pre zhodnocovanie, zber a spracovanie výrobkov po skončení životnosti a tokov odpadu obsahujúcich kritické suroviny s cieľom podporiť rozvoj recyklačných technológií a trhov, podporiť využívanie druhotných kritických surovín vo výrobe. Opatrenia sa zamerajú aj na zhodnocovanie kritických surovín z uzavretých a opustených skládok odpadu. Zahrnuté sú aj ustanovenia týkajúce sa vyhlásenia o environmentálnej stope a ďalších informácií o kritických surovinách uvádzaných na trh Únie.

Nariadením sa zriadi Európska rada pre kritické suroviny s cieľom analyzovať a monitorovať trhy, posudzovať riziká a poskytovať poradenstvo o stratégiách zmiernovania, pomáhať pri strategických projektoch a koordinovať tvorbu strategických zásob. Uvedená rada má rokovať aj o prioritách a cieľoch strategických partnerstiev s tretími krajinami v oblasti surovín a o koordinácii týchto partnerstiev s podobnými partnerstvami uzavretými členskými štátmi.

12. Právna analýza návrhu

a) Právny základ predkladaného návrhu

Právnym základom tohto nariadenia je článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý Európskemu parlamentu a Rade umožňuje prijímať opatrenia na vytvorenie a zabezpečenie dobrého fungovania jednotného trhu.

b) Zásada subsidiarity a zásada proporcionality

Subsidiarita

Ciele navrhovaného opatrenia nemožno dostatočným spôsobom dosiahnuť na úrovni členských štátov, najmä z dôvodu nedostatku geologických zásob surovín v jednotlivých členských štátoch, rozsahu potrebných investícií a vysokej miery úspor, bez ktorej nemožno dosiahnuť konkurencieschopnosť na svetovom trhu so surovinami. Návrh nariadenia možno pre jeho rozsah alebo účinky lepšie realizovať na úrovni EÚ vzhľadom na neexistenciu koordinácie a spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou v otázke zintenzívňovania monitorovania rizík spojených s dodávkami a zvyšovania pripravenosti na riziká. Je pravdepodobné, že bude dochádzať k duplicite vynakladaného úsilia, čo povedie k neefektívnosti. Navrhovaný rámec by mal umožniť efektívnejšie rozdelenie úloh a zhromažďovanie a výmenu relevantných informácií.

Stupeň nezávislosti pre orgány v členských štátoch je zaručený tým, že sú a naďalej budú výlučne zodpovedné za vydávanie povolení na strategické projekty v súlade s procesnými pravidlami stanovenými v tomto návrhu nariadenia. Rozhodnutie o priznaní strategického statusu projektom realizovaným na území členských štátov bude v ich právomoci.

Proporcionality

Tento návrh je podľa názoru Komisie v súlade so zásadou proporcionality, pretože neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie stanoveného cieľa teda toho, čo je potrebné na zabezpečenie dodávok kritických surovín.

Opatrenia týkajúce sa strategických projektov sa zameriavajú na strategické suroviny s cieľom zabezpečiť, aby rozsah pôsobnosti nariadenia pokrýval materiály, ktoré sú najviac potrebné na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti zelenej a digitálnej transformácie, ako aj v oblasti zvyšovania odolnosti a bezpečnosti. Opatrenia týkajúce sa prieskumu sú úmerné veľkosti územia jednotlivých členských štátov a členské štáty budú môcť naďalej stavať na svojich existujúcich politikách v oblasti prieskumu.

V rámci opatrení týkajúcich sa monitorovania návrh nariadenia členským štátom ponecháva zodpovednosť za identifikáciu a monitorovanie kľúčových účastníkov trhu. Zaťaženie spoločností spojené s poskytovaním informácií je obmedzené, pretože sa vzťahuje len na veľké spoločnosti pôsobiace v oblasti ťažby, rafinácie alebo recyklácie kritických surovín.

Opatrenia na riešenie pripravenosti spoločností na riziká sú ohraničené na podskupinu veľkých spoločností vyrábajúcich strategické technológie obsahujúce strategické suroviny a obmedzujú sa na interné audity ich dodávateľských reťazcov.

Opatrenia týkajúce sa udržateľnosti nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na stimulovanie rozvoja trhu s druhotnými surovinami alebo na zabezpečenie väčšej transparentnosti informácií o environmentálnej stope kritických surovín.

13. Analýza jednotlivých ustanovení predkladaného návrhu

Preambula

Návrh nariadenia sa ustanovuje podľa článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý Európskemu parlamentu a Rade umožňuje prijímať opatrenia na vytvorenie a zabezpečenie dobrého fungovania jednotného trhu.

V preambule návrhu nariadenia odporúčame upraviť bod 21, ktorý sa venuje včasnému vyriešeniu všetkých sporov týkajúcich sa postupu udeľovania povolení pre strategické projekty, pretože nie je zrejmé, kde v právne záväznej časti textu návrhu nariadenia je premietnutý uvedený bod (na tento aspekt Slovenská republika upozorňuje z dôvodu, aby preambula neobsahovala nadbytočné alebo dostatočne nepremietnuté ustanovenia). Rovnako predmetný bod 21 je široko-obsažný, veľmi všeobecný a nie je zrejmé, čo sa myslí pod pojmom „jasnosť“. Z uvedeného dôvodu odporúčame slovo „jasnosť“ nahradiť iným vhodným slovom vyjadrujúcim cieľ uvedený v preambule. Ďalej odporúčame predmetný bod zjednodušiť napr. použitím formulácie „aby sa obmedzila účinnosť potenciálneho zneužívania súdnych sporov“.

Kapitola I Všeobecné ustanovenia

V kapitole I, článok 1 sa uvádza predmet úpravy a cieľ návrhu nariadenia: zabezpečiť prístup EÚ k bezpečným a udržateľným dodávkam kritických surovín do roku 2030 prostredníctvom štyroch bodov:

- posilniť kapacity EÚ v rôznych fázach hodnotového reťazca tak, aby sa EÚ celkovo priblížila, resp. aby dosiahla nasledovné referenčné hodnoty:
 - a) ťažobná kapacita EÚ bude schopná ťažiť rudy, nerastné suroviny alebo koncentráty potrebné na produkciu aspoň 10 % ročnej spotreby strategických surovín v EÚ, pokiaľ to zásoby dovoľujú;
 - b) spracovateľská kapacita EÚ vrátane všetkých medzikrokov spracovania bude schopná produkovať aspoň 40 % ročnej spotreby strategických surovín v EÚ;
 - c) recyklačná kapacita EÚ vrátane všetkých medzikrokov recyklácie bude schopná produkovať aspoň 15 % ročnej spotreby strategických surovín v EÚ;
- diverzifikovať dovoz surovín do EÚ tak, aby sa mohla ročná spotreba každej strategickej suroviny a v ktorejkoľvek fáze spracovania opierať o dovoz z viacerých tretích krajín, pričom dovoz zo žiadnej z nich nepresiahne 65 % ročnej spotreby v EÚ;
- zlepšiť kapacity v oblasti monitorovania a zmierňovania rizika;
- zabezpečiť dobre fungujúci jednotný trh pri súčasnom zlepšení udržateľnosti a obehovosti kritických surovín. V článku 2 je vymedzenie pojmov nariadenia.

Ustanovenie tejto kapitoly definuje zavedenie referenčných hodnôt a snahu priblížiť sa k zavedeným referenčným hodnotám. Podľa čl. 1 ods. 3 nie je jasný výsledok v prípade, že EÚ nedosiahne predmetné ciele.

Kapitola II Kritické a strategické suroviny

V kapitole 2 sa v článku 3 uvádza zoznam strategických surovín a v článku 4 zoznam kritických surovín, ktoré sa majú preskúmať každé štyri roky s použitím metodík výberu strategických surovín a výpočtu hospodárskeho významu a rizika spojeného s dodávkami, ktoré sú uvedené v prílohách I a II.

V návrhu ustanovenia sa uvádza zoznam strategických surovín a zoznam kritických surovín. Slovenská republika vo všeobecnosti podporuje predmetné ustanovenie, ale upozorňuje na chýbajúci model riešenia pre suroviny kritické a strategické pre potreby vlastného priemyslu členského štátu, ktoré nie sú zaradené v zozname.

Kapitola III Posilnenie hodnotového reťazca surovín Únie

V oddiele 1 sa stanovujú pravidlá, ktorými sa riadi výber a vykonávanie strategických projektov vrátane kritérií na priznanie štatútu strategického projektu, postupov uznávania a vykonávania takýchto projektov.

V článku 5 sa uvádzajú kritériá uznávania strategických projektov. Podľa článku 6 ak členský štát, s ktorého územím navrhovaný projekt súvisí, namieta proti tomu, aby bol navrhovanému projektu priznaný status strategického projektu, predloží k tomu opodstatnené dôvody. Ak daný členský štát po rokovaní rady trvá na svojej námietke, projekt sa nebude posudzovať na účely priznania statusu strategického projektu. Členský štát podľa článku 7 prijíma opatrenia s cieľom prispieť k včasnej a účinnej realizácii strategického projektu.

V oddiele 2 sa stanovujú zjednodušené povoľovacie konania pre projekty v oblasti kritických surovín, a najmä pre strategické projekty.

Pre členské štáty sa v článku 8 ustanovuje povinnosť tri mesiace od nadobudnutia účinnosti nariadenia určiť jeden príslušný vnútroštátny orgán, ktorý bude zodpovedný za uľahčenie a koordináciu postupu udeľovania povolení pre projekty v oblasti kritických surovín. Príslušný vnútroštátny orgán bude jediným kontaktným miestom pre predkladateľov projektov zodpovedným za prijatie komplexného rozhodnutia o danom projekte. Členské štáty zabezpečia, aby mal príslušný vnútroštátny orgán dostatočný kvalifikovaný personál a dostatočné finančné, technické a technologické zdroje. Článok 9 ma za cieľ prioritný status strategických projektov. V článku 10 je uvedené trvanie postupu udeľovania povolení, ktoré nepresiahne 24 mesiacov pri strategických projektoch týkajúcich sa ťažby a 12 mesiacov pri strategických projektoch týkajúcich sa spracovania alebo recyklácie. Vo výnimočných prípadoch je možné predĺžiť lehoty najviac o tri mesiace alebo o jeden mesiac podľa druhu projektu. Príslušný vnútroštátny orgán najneskôr do jedného mesiaca od potvrdenia žiadosti o povolenie vypracuje v úzkej spolupráci s predkladateľom a inými dotknutými orgánmi podrobný harmonogram postupu udeľovania povolení. Podľa článku 11 ak sa vykonáva posudzovanie vplyvov projektu na životné prostredie príslušný vnútroštátny orgán koordinuje posúdenie vplyvov na životné prostredie a zabezpečí, aby dotknuté orgány vydali záver v lehote troch mesiacov od doručenia všetkých potrebných informácií. Časový rámec na konzultácie s dotknutou verejnosťou o správe o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nesmie byť v prípade strategických projektov dlhší ako 90 dní. V súlade s článkom 12 členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne, regionálne a miestne orgány zodpovedné za prípravu zonácie a plánov využitia pozemkov v prípade potreby zahrnuli do takýchto plánov ustanovenia o vypracovaní projektov v oblasti kritických surovín. Článok 13 deklaruje, že ustanoveniami návrhu nariadenia nie sú dotknuté povinnosti Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN.

V oddiele 3 je cieľom určiť základné podmienky pre strategické projekty vrátane podpory členských štátov na urýchlenie ich vykonávania, koordináciu finančnej podpory a uľahčenie uzatvárania dohôd.

Na realizáciu strategických projektov podľa článku 14 Komisia a členské štáty vykonávajú činnosti na urýchlenie a prilákanie súkromných investícií do strategických projektov, pričom členské štáty môžu strategickým projektom poskytovať administratívnu podporu na uľahčenie ich rýchlej a účinnej realizácie. V článku 15 sa definuje koordinácia

financovania a článok 16 deklaruje, že Komisia vytvorí systém na sprostredkovanie kontaktov medzi predkladateľom strategických projektov a potenciálnymi odberateľmi. V článku 17 sa ustanovuje, že členské štáty poskytnú online, centralizovaným a ľahko prístupným spôsobom informácie o administratívnych postupoch týkajúcich sa projektov v oblasti kritických surovín.

V oddiele 4 sa uvádzajú ustanovenia týkajúce sa rozvíjania programov prieskumu v EÚ s cieľom uľahčiť rozvoj prieskumných a ťažobných projektov.

V článku 18 sa ustanovuje povinnosť vypracovať národný program všeobecného prieskumu, ktorý je zameraný na kritické suroviny. Členský štát vypracuje program do jedného roku od nadobudnutia účinnosti nariadenia a ten sa aktualizuje aspoň každých päť rokov. Národné programy zároveň poskytnú informácie o pokroku vo vykonávaní opatrení. Informácie v národných programoch o náleziskách nerastných surovín obsahujúcich kritické suroviny budú zverejnené na prístupnom webovom sídle a podľa potreby obsahujú klasifikáciu nálezísk podľa rámcovej klasifikácie zdrojov OSN.

V článku 5 Slovenská republika považuje predkladané kritériá za veľmi všeobecné. Pochopiteľné je, že vzhľadom na charakter dokumentu je ťažké definovať konkrétne štandardy, ale napriek tomu by bolo vhodné bližšie špecifikovať pojmy ako „primeraný časový rámec“ a „očakávaný objem produkcie“. Rovnako chýba lepšia definícia pojmu realizácia projektu „udržateľným spôsobom“, ako aj pojmu „minimalizácie vplyvov na životné prostredie“. Napriek komplikáciám vyplývajúcim z bližšieho definovania konkrétnych štandardov, výsledkom ich absencie môže byť slabý dôraz na uvedené kritériá.

V článku 8 bude hlavnou činnosťou jednotného kontaktného miesta koordinácia procesu vydávania povolení a bude slúžiť ako jediný kontaktný orgán pre žiadateľov. Z návrhu nie je zjavné, či pôjde o jeden orgán administratívne, alebo aj technicky. Slovenská republika preferuje vytvorenie jednotného kontaktného miesta, ktoré by koordinovalo, resp. usmerňovalo investorov v rámci konaní na relevantných povolovacích orgánoch. Zároveň Slovenská republika navrhuje predĺženie lehoty na jeho zriadenie.

V článku 9 je uvedený prioritný status strategických projektov. Nie je jasné, ako postupovať v prípade, že vo vnútroštátnom práve definícia „najvyšší vnútroštátny význam“ nie je zavedená a aký bude v takomto prípade kľúč na identifikáciu strategických projektov. Rovnako sa v tomto ustanovení zavádza pojem „naliehavé prípady“ bez bližšieho vymedzenia uvedeného pojmu, resp. adjektívum „naliehavý“ a bez bližšieho vymedzenia konkrétnych postupov, ktoré by sa mali spájať s prípadmi týkajúcimi sa postupov udeľovania povolení a vydávania povolení pre strategické projekty v Únii. Slovenská republika odporúča bližšie špecifikovať pojem „naliehavý prípad, ako aj „postupy pre naliehavé prípady“. Zamýšľaný aspekt naliehavosti Slovenská republika odporúča bližšie rozviesť aj v preambule, aby bol zřejmý zamýšľaný cieľ normotvorcu (pre zvýšenie zrozumiteľnosti a jasnosti navrhovaného ustanovenia). Vzhľadom na to, že uvedený článok je súčasťou nariadenia EÚ, ktoré bude po jeho prijatí priamo vykonateľným právne záväzným aktom EÚ, Slovenská republika odporúča uvedené ustanovenie zjednodušiť alebo sprehľadniť.

V článku 10 Slovenská republika navrhuje ustanovenia o tichom súhlase vypustiť, alebo pridať ďalšie podmienky a obmedzenia, kedy sa tichý súhlas (ne)uplatní, nakoľko ten môže byť problematický v prípade projektov s potenciálne vysokým dosahom na miestne spoločenstvo a ktorý nie je v súlade s národnými požiadavkami, resp. správnym poriadkom.

V článku 11 environmentálne posúdenia a povolenia sú ustanovené predkladané lehoty na vykonanie hodnotenia vplyvov na životné prostredie veľmi ambiciózne. Malo by to pozitívny vplyv na urýchlenie strategických projektov, avšak existuje obava z reálnosti realizácie týchto procesov v lehote do 3 mesiacov, pretože v súčasnosti sa aplikujú lehoty rádovo dlhšie. Rovnako kompetencie orgánu (jednotné kontaktné miesto), bude potrebné jasne legislatívne špecifikovať a vymedziť z dôvodu, že predmetný orgán má „zabezpečiť“ splnenie povinností, týkajúcich sa kompetencií rôznych ústredných orgánov štátnej správy.

Článok 14 poukazuje na možnosť členských štátov pomáhať so zvyšovaním akceptácie projektov zo strany verejnosti. Tu by Slovenská republika ocenila transfer informácií a skúseností, t. j. aké konkrétne mechanizmy majú pozitívny vplyv na zvyšovanie akceptácie prieskumných a ťažobných projektov zo strany verejnosti.

V článku 18 návrh nariadenia zaväzuje členské štáty vypracovať do roka od nadobudnutia jeho účinnosti národný program všeobecného prieskumu so zameraním na kritické nerastné suroviny a následne na 5 ročnej báze tento program aktualizovať. Slovenská republika vníma potrebu vypracovania národného programu prístupu ku kritickým nerastným surovinám. Otázkou zostáva financovanie predmetných aktivít. Na aktualizáciu týchto údajov bude potrebná realizácia podrobných ložiskových geologických prieskumov s výpočtami zásob surovín. Nie je jasné, či napĺňanie týchto cieľov zostane v réžii členských štátov, alebo sa vytvorí napríklad fond na podporu prieskumných aktivít. Prípadne či budú členské štáty zaviazané na tento účel preinvestovať finančné prostriedky v konkrétnom objeme. Bez realizácie prieskumných aktivít nie je možné naplňať ciele predmetného návrhu nariadenia. Slovenská republika navrhuje doplniť výnimku pre členské štáty vypracovať a zverejniť národný program prieskumu so zameraním na kritické nerastné suroviny, ak členské štáty vedia odôvodnene preukázať, že nedisponujú významnými zásobami kritických nerastných surovín.

Kapitola IV Monitorovanie a zmierňovanie rizík

V kapitole IV sa vytvára mechanizmus monitorovania dodávateľských reťazcov kritických surovín v rôznych fázach hodnotových reťazcov a stanovujú sa opatrenia na zmiernenie rizík spojených s dodávkami.

Podľa článku 19 Komisia v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi zabezpečí stresové testy pre každý dodávateľský reťazec strategickej suroviny, a to najmenej každé tri roky. Ak Komisia usúdi, že existuje jasný ukazovateľ rizika narušenia dodávok, upozorní členské štáty, Radu a riadiace orgány zodpovedné za krízový dohľad alebo mechanizmy krízového riadenia EÚ.

Podľa článku 20 členské štáty poskytnú Komisii informácie, ako súčasť správy uvedenej v článku 43, o každom novom alebo existujúcom projekte v oblasti surovín na svojom území a určia kľúčových účastníkov trhu v celom hodnotovom reťazci kritických surovín. Monitorujú činnosť účastníkov trhu, bezodkladne oznamujú Komisii závažné udalosti, ktoré by mohli brániť pravidelnému vykonávaniu ich činností a zasielajú údaje národným štatistickým orgánom a Eurostatu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009. Členské štáty určia vnútroštátny orgán zodpovedný za zasielanie údajov národným štatistickým orgánom a Eurostatu.

V súlade s článkom 21 členské štáty, ako súčasť správy uvedenej v článku 43, predložia Komisii informácie o stave svojich zásob strategických surovín. Správa môže obsahovať aj informácie o strategických zásobách kritických a iných surovín.

Komisia podľa článku 22 pre koordináciu strategických zásob a s prihliadnutím na stanoviská Rady môže vydať stanoviská adresované členským štátom s cieľom zvýšiť úroveň strategických zásob, relatívnu distribúciu, alebo spotrebu zásob a zmeniť alebo koordinovať pravidlá uvoľňovania a cezhraničnej dostupnosti zásob. Členské štáty poskytnú, ako súčasť správy uvedenej v článku 43, informácie o tom, či a ako vykonali alebo plánujú vykonať predmetné stanoviská.

V článku 23 sa ustanovuje povinnosť identifikovať veľké spoločnosti, ktoré vyrábajú na území členského štátu strategické technológie s použitím strategických surovín. Predmetné spoločnosti vykonajú každé dva roky audit svojho dodávateľského reťazca a predložia správu obsahujúcu výsledky auditu svojmu predstavenstvu.

Pre spoločný nákup Komisia podľa článku 24 vytvorí a uvedie do prevádzky systém na agregovanie dopytu zainteresovaných podnikov v EÚ, ktoré spotrebúvajú strategické suroviny, ako aj orgánov členských štátov zodpovedných za strategické zásoby, a vyhľadá ponuky od dodávateľov, aby uspokojila predmetný dopyt.

V článku 23 sa ustanovuje nová povinnosť pre veľké spoločnosti používajúce strategické suroviny vykonať každé dva roky audit svojho dodávateľského reťazca a zásob. Slovenská republika navrhuje pozitívne motivovať predmetné spoločnosti, zlepšovať stabilitu a atraktivitu podnikateľského prostredia a znižovať duplicitnú alebo nadmernú reguláciu. Navrhuje tiež vypustiť predmetnú povinnosť vykonávať pravidelný audit svojich dodávateľských reťazcov a zásob kritických nerastných surovín pre veľké spoločnosti.

Kapitola V Udržateľnosť

V oddiele 1 sa stanovujú pravidlá pre prijímanie a vykonávanie opatrení týkajúcich sa obehovosti, posudzovania potenciálu zhodnocovania kritických surovín zo skládok ťažobného odpadu, zlepšovania obehovosti permanentných magnetov a stanovuje sa zavedenie prahových hodnôt recyklovaného obsahu.

V článku 25 sa ustanovuje povinnosť členským štátom do troch rokov od nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia zaviesť vnútroštátne programy pre zvýšenie zberu odpadu s vysokým potenciálom získania kritických surovín, zvýšenie opätovného použitia takýchto výrobkov, zvýšenie využitia druhotných kritických surovín, navýšenie technológií na recykláciu kritických surovín a zabezpečenie zručnosti pracovnej sily. Každý členský štát do štyroch rokov od nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia vykoná opatrenia na podporu spätného získavania kritických surovín z ťažobného odpadu, odpadu v databáze podľa článku 26, ktorý by bolo možné hospodársky zhodnotiť. Pri nahlasovaní údajov Komisii podľa článku 16 ods. 6 smernice 2012/19/EÚ o odpade z elektrických a elektronických zariadení členské štáty oddelene nahlásia množstvá komponentov, ktoré obsahujú kritické suroviny odstránené z takéhoto odpadu a množstvá kritických surovín spätne získaných z odpadu z elektrických a elektronických zariadení. Členské štáty poskytnú, ako súčasť správy uvedenej v článku 43, informácie o prijatí predmetných národných programov.

Podľa článku 26 v oblasti ťažobného odpadu prevádzkovatelia, ktorí sú povinní predkladať programy odpadového hospodárstva, poskytnú príslušnému orgánu predbežnú štúdiu o ekonomickom posúdení získania kritických surovín z ťažobného odpadu. Prevádzkovatelia existujúcich zariadení na nakladanie s odpadmi predložia štúdiu do troch rokov od nadobudnutia účinnosti nariadenia. Prevádzkovatelia nových zariadení predložia túto štúdiu pri predkladaní svojich programov odpadového hospodárstva. Členské štáty zriadia databázu všetkých zariadení na nakladanie s odpadmi vrátane opustených do jedného roka od nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia. V prípade zariadení na nakladanie

s odpadmi, kde sa nevylučuje prítomnosť kritických surovín do dvoch rokov a v prípade zariadení, kde sú naznačené množstvá kritických surovín do troch rokov od nadobudnutia účinnosti nariadenia.

Podľa článku 27 tri roky od nadobudnutia účinnosti nariadenia každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá uvádza na trh zariadenia na zobrazovanie magnetickou rezonanciou, zariadenia na výrobu veternej energie, priemyselné roboty, motorové vozidlá, ľahké dopravné prostriedky, zariadenia na výrobu chladu, tepelné čerpadlá, elektromotory, a to aj v prípade, že sú integrované v iných výrobkoch, automatické práčky, bubnové sušičky, mikrovlnné rúry, vysávače alebo umývačky riadu, musí zabezpečiť, aby tieto výrobky mali potrebné označenie vzhľadom na recyklovateľnosť permanentných magnetov.

Podľa článku 28 buď tri roky od nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia, alebo dva roky od nadobudnutia účinnosti delegovaného aktu podľa článku 36 (čo nastane neskôr), akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá uvádza na trh výrobky uvedené v článku 27 obsahujúce jeden alebo viac permanentných magnetov, ktorých celková hmotnosť presiahne 0,2 kg, musí zverejniť na voľne prístupnom webovom sídle podiel neodýmu, dysprózia, prazeodýmu, terbia, bóru, samária, niklu a kobaltu spätne získaného zo spotrebiteľského odpadu. Rovnako fyzické a právnické osoby, ktoré uvádzajú na trh predmetné výrobky zabezpečujú, aby ich zákazníci mali pred uzavretím kúpnej zmluvy prístup k daným informáciám a nesmú poskytovať ani zobrazovať štítky, značky, symboly ani nápisy, ktoré by mohli zákazníkov uvádzať do omylu alebo spôsobovať nejasnosti.

V oddiele 2 sa stanovujú pravidlá, podľa ktorých bude Komisia uznávať systémy certifikácie týkajúce sa udržateľnosti kritických surovín a vyhlásenia o environmentálnej stope.

Podľa článku 29 vlády alebo organizácie, ktoré vyvinuli certifikačné schémy v súvislosti s udržateľnosťou kritických surovín a dohliadajú na ne, môžu požiadať Komisiu o ich uznanie. Komisia zriadi a zverejní register uznaných schém na voľne prístupnom webovom sídle.

V článku 30 je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 36, ktorými doplní toto nariadenie stanovením pravidiel výpočtu a overovania environmentálnej stopy rôznych kritických surovín v súlade s prílohou V. Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá uvedie na trh kritické suroviny, v prípade ktorých Komisia prijala pravidlá výpočtu a overovania environmentálnej stopy, sprístupní vyhlásenie o environmentálnej stope. Rovnako fyzické a právnické osoby, ktoré uvádzajú na trh kritické suroviny zabezpečujú, aby ich zákazníci mali pred uzavretím kúpnej zmluvy prístup k vyhláseniu o environmentálnej stope a nesmú poskytovať ani zobrazovať štítky, značky, symboly ani nápisy, ktoré by mohli zákazníkov uvádzať do omylu alebo spôsobovať nejasnosti, pokiaľ ide o informácie uvedené vo vyhlásení o environmentálnej stope.

Oddiel 3 obsahuje pravidlá týkajúce sa voľného pohybu, zhody a dohľadu nad trhom v súvislosti s výrobkami obsahujúcimi permanentné magnety a kritické suroviny.

V článku 31 je pre členské štáty uvedená povinnosť, na základe ktorej nesmú, z dôvodov informácií o recyklovanom obsahu permanentných magnetov alebo environmentálnej stope kritických surovín, zakázať či obmedziť sprístupnenie na trh výrobkov, ktoré sú v súlade s týmto nariadením, ani tomu brániť. Rovnako členské štáty nesmú na obchodných veľtrhoch, výstavách, praktických ukážkach alebo podobných podujatiach brániť predvedeniu výrobkov, ktoré obsahujú permanentné magnety alebo kritické suroviny a nie sú v súlade s týmto nariadením, za predpokladu, že je viditeľne uvedené, že takéto výrobky alebo suroviny nie sú v súlade s týmto nariadením a nemôžu byť sprístupnené na trh, kým sa nezabezpečí ich súlad.

V článku 32 pri zhode a dohľade nad trhom je uvedená povinnosť pre fyzické alebo právnické osoby, ktoré pred uvedením výrobku, na ktorý sa vzťahuje článok 27 alebo 28 na trh, zabezpečia, aby sa vykonal platný postup posudzovania zhody a aby sa vypracovala požadovaná technická dokumentácia. Ak sa postupom posudzovania zhody preukáže zhoda výrobku s príslušnými požiadavkami, zodpovedné fyzické alebo právnické osoby zabezpečia, aby sa vypracovalo EÚ vyhlásenie o zhode a umiestnilo označenie CE.

Cieľom článku 26 je zvýšiť množstvo získavaných kritických surovín z ťažobného odpadu a pre členské štáty vyplýva povinnosť vytvoriť databázu všetkých zatvorených zariadení ťažobného odpadu vrátane odhadovaného množstva a koncentrácií nerastných surovín v ťažobnom odpade na jednotlivých lokalitách. Získavanie surovín prednostne zo sekundárnych zdrojov vníma Slovenská republika veľmi pozitívne, pretože rieši potrebu získavania nerastných surovín a zároveň môže pomôcť vysporiadať sa so starými banskými zát'azami, ktoré majú dokázateľne negatívny vplyv na životné prostredie. Zároveň však treba dodať, že zmapovanie týchto sekundárnych ložísk surovín z pohľadu prítomnosti kritických surovín bude finančne a technicky náročné a bude vyžadovať realizáciu geologických prieskumov a prípadnú tvorbu podporných administratívnych nástrojov. Pôjde o náročné štúdie, na ktorých realizáciu bude potrebná finančná podpora a nie je jasné či budú vytvorené adekvátne finančné zdroje. Rovnako nie je zrejmé, či sa predmetný článok bude vzťahovať aj na zdroje sekundárnych surovín, ktoré sú súčasťou aktívnych prevádzok. Slovenská republika sa stotožňuje s návrhom zákazu vývozu odpadu (ťažobného prípadne iného) s obsahom rentabilných obsahov kritických surovín.

Kapitola VI Strategické partnerstvá

V kapitole VI sa stanovuje rámec na spoluprácu v oblasti strategických partnerstiev s tretími krajinami v súvislosti so surovinami.

Podľa článku 33 členské štáty budú koordinovať s Komisiou zabezpečenie súdržnosti medzi vlastnou dvojstrannou spoluprácou s príslušnými tretími krajinami a nezáväznými strategickými partnerstvami EÚ s tretími krajinami, ako aj podporovať Komisiu pri vykonávaní opatrení spolupráce stanovených v strategických partnerstvách.

Slovenská republika podporuje predmetné strategické partnerstvá a spoluprácu členských štátov s tretími krajinami s dôrazom na zabezpečenie opatrení s cieľom minimalizovať nepriaznivé dôsledky plynúce z ťažby, alebo spracovania pre miestne spoločenstvo krajín, klímu a životné prostredie.

Kapitola VII Správa a riadenie

V kapitole VII sa zriaďuje Európska rada pre kritické suroviny zložená zo zástupcov členských štátov a Komisie. Európska rada bude Komisii poskytovať poradenstvo a pomáhať pri koordinácii, spolupráci a výmene informácií s cieľom podporiť vykonávanie tohto nariadenia.

Článkom 34 sa zriaďuje Európska rada pre kritické suroviny, ktorá plní úlohy stanovené v návrhu nariadenia a v článku 35 je uvedené jej zloženie a fungovanie. Každý členský štát vymenuje do rady svojho zástupcu na vysokej úrovni.

Bez pripomienok.

Kapitola VIII Delegované právomoci a postup výboru

V článku 36 sa delegujú právomoci na Komisiu prijímať delegované akty. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 2, článku 4 ods. 2, článku 5 ods. 2, článku 27 ods. 12, článku 28 ods. 2 a článku 30 ods. 1 a 5 sa Komisii udeľuje na obdobie ôsmich rokov od účinnosti nariadenia. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 2, článku 4

ods. 2, článku 5 ods. 2, článku 27 ods. 12, článku 28 ods. 2 a článku 30 ods. 1 a 5 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. V článku 37 sa určuje úloha a postup výboru.

Právomoc Komisie aktualizovať zoznam kritických a strategických surovín a meniť metodológiu pre určenie, ktorá surovina sa považuje za kritickú Slovenská republika vo všeobecnosti podporuje, ale upozorňuje na to, že chýba model riešenia pre suroviny kritické a strategické pre potreby vlastného priemyslu členského štátu, ktoré nie sú súčasťou zoznamu.

Kapitola IX Zmeny

V článku 38 až 41 sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1724, (EÚ) 2019/1020, (EÚ) 2018/858 a (EÚ) č. 168/2013

Bez pripomienok.

Kapitola X Záverečné ustanovenia

V článku 42 sa ustanovuje monitorovanie Komisie, ktorá na základe odporúčania rady monitoruje pokrok pri dosahovaní cieľov a aspoň každé tri roky uverejňuje správu o pokroku EÚ pri dosahovaní týchto cieľov. Prvá správa sa vypracuje do štyroch rokov od nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia.

V článku 43 sa ustanovuje povinnosť pre členské štáty, ktoré zašlú každoročne Komisii správu obsahujúcu informácie uvedené v článku 18 ods. 4, článku 20, článku 21, článku 22 a článku 25. Prvá správa sa zašle jeden rok od nadobudnutia účinnosti tohto návrhu nariadenia.

Podľa článku 44 členské štáty a Komisia zabezpečia ochranu podnikových a obchodných tajomstiev a iných citlivých, dôverných a utajovaných informácií získaných a vytvorených pri uplatňovaní tohto nariadenia vrátane odporúčaní a opatrení, ktoré sa majú prijať, v súlade s právom EÚ a príslušným vnútroštátnym právom. Ak členský štát usúdi, že prezentácia súhrnných informácií v kontexte článku 21 môže aj napriek tomu ohroziť jeho záujmy národnej bezpečnosti, môže odôvodneným oznámením namietat' proti prezentácii Komisiou.

Podľa článku 45 do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenie tohto nariadenia a prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, proporcionálne a odrádzajúce. Členské štáty o týchto pravidlách a opatreniach bezodkladne informujú Komisiu a bezodkladne jej oznámia každú nasledujúcu zmenu, ktorá sa na ne vzťahuje.

Podľa článku 46 Komisia do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia vykoná jeho hodnotenie z hľadiska cieľov, ktoré sleduje, a predloží o tom správu Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.

V článku 47 je stanovené nadobudnutie účinnosti dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Slovenská republika tieto ustanovenia nepovažuje za problémové, avšak celkové administratívne zaťaženie, častá frekvencia zasielania správ, povinnosti pre hospodárske subjekty si vyžadujú plynulé a postupné zavádzanie a uplatňovanie predmetných ustanovení.

Prílohy I až VI

V prílohe I sa stanovuje zoznam strategických surovín a metodika ich výberu. V prílohe II sa stanovuje zoznam kritických surovín a metodika ich výberu. V prílohe III sa uvádzajú prvky, ktoré sa majú zohľadniť pri posudzovaní súladu projektu v oblasti surovín s kritériami na uznanie projektu za strategický projekt. V prílohe IV sa uvádzajú kritériá, ktoré musí spĺňať uznaný systém certifikácie. V prílohe V sa stanovuje prvok, ktorý sa má zohľadniť pri vymedzovaní pravidiel výpočtu a overovania environmentálnej stopy kritických surovín. V prílohe VI sa uvádza zoznam číselných znakov kombinovanej nomenklatúry a opisy výrobkov zodpovedajúce výrobkom podliehajúcim požiadavkám na obehovosť permanentných magnetov.

V prílohách k návrhu nariadenia Slovenská republika odporúča z formálnej stránky zjednotiť veľkosť fontov (striedanie veľkostí písma pri definícii pojmov) a v prílohe III bod 6 odporúča odstrániť nadbytočné označenie písmena a) na konci bodu.

14. Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu

Slovenská republika si uvedomuje dôležitosť cieľa návrhu nariadenia zabezpečiť prístup EÚ k bezpečným a udržateľným dodávkam kritických surovín pre zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj pre použitie v obrannom a vo vesmírnom priemysle. V tomto kontexte Slovenská republika podporuje navrhované iniciatívy smerujúce k zníženiu zraniteľnosti EÚ ako celku a rovnako tak k zníženiu zraniteľnosti jednotlivých členských krajín. Iniciatíva smerujúca k zmapovaniu geologických ložísk kritických surovín je dôležitá. Významné je aj zameranie sa na spracovanie druhotných surovín z ťažobnej činnosti a naštartovanie procesov cirkulárnej ekonomiky. Realizácia predmetných opatrení môže však narážať na problém s finančným krytím, pretože národný program prieskumu a jeho implementácia bude potrebovať dostatok finančných zdrojov. Geologické ložiskové údaje Slovenskej republiky sú staré a pochádzajú z obdobia, keď sa mnohé kategórie kritických surovín nesledovali. Súbežne s líniou potreby využívania týchto surovín je na druhej strane dôrazná potreba zachovania environmentálnych princípov, čo do budúca vytvára predpoklad častých kolíznych styčných plôch a prienikov, kedy bude potrebné citlivo zvažovať prevažujúci hospodársko-spoločenský záujem.

Vzhľadom na očakávané významné vplyvy návrhu nariadenia na finančné a personálne zdroje, ako aj na významný vplyv navrhovaných opatrení na povinnosti pre hospodárske subjekty si Slovenská republika uplatňuje výhradu preskúmania vplyvov na odvetvia národného hospodárstva a na priemysel.

Na základe prvej reflexie k návrhu má Slovenská republika nasledovné všeobecné pripomienky:

- Stabilitu a atraktivitu podnikateľského prostredia EÚ ovplyvňujú viaceré legislatívne rámce a regulačná neistota sa zhoršuje častými legislatívnymi revíziami a duplicitnými požiadavkami na reporting alebo audity. Na prilákanie investícií do domácich priemyselných kapacít na prieskum, ťažbu, spracovanie a recykláciu nerastných surovín je potrebné zabrániť duplicitnej alebo nadmernej regulácii a všetky nové či revidované právne predpisy EÚ podrobiť prísnemu posúdeniu vplyvov na konkurencieschopnosť (tzv. competitiveness check). Regulácia v oblasti strategických/kritických nerastných surovín by mala byť založená na dátach a byť v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody, ako aj so všetkými súvisiacimi právnymi predpismi EÚ.
- Slovenská republika zdôrazňuje potrebu jasného usmernenia zo strany Komisie o tom, ako sa budú zoznamy strategických a kritických surovín implementovať v politikách EÚ, najmä v oblasti priemyselnej politiky, obchodnej politiky, štátnej pomoci,

výskumu, vývoja a inovácií, klímy a životného prostredia, ako aj v právnych predpisoch týkajúcich sa chemických látok. Všetky tieto politiky by mali byť zosúladené tak, aby sa vytvorili priaznivé podmienky a vhodný regulačný rámec pre kritické/strategické nerastné suroviny a ich hodnotové reťazce. Je tiež potrebné objasniť status „iných“, t. j. „nestrategických“ projektov, keďže podpora strategických projektov v rámci návrhu nariadenia by nemala viesť k deprioritizácii ostatných projektov v oblasti nerastných surovín.

- Sektor nerastných surovín v EÚ už teraz poskytuje viac ako 300 000 pracovných miest a existencia desiatok miliónov ďalších pracovných miest v EÚ závisí od stabilného prístupu k nerastným surovinám. Nariadenie by preto malo byť plne v súlade so sociálnymi politikami EÚ a podporovať budovanie kapacít na úrovni členských štátov s cieľom posilniť pracovnú silu v ťažobnom priemysle, spracovaní surovín a recyklácii. Je nevyhnutné podporovať akademické kapacity, no tiež sa zamerať na odborníkov z praxe a verejnú správu členských štátov s cieľom vytvoriť riadiace kapacity pre oblasť nerastných surovín a rýchlejšie povoľovanie.
- Rozširovanie ťažby, spracovania a recyklácie prispeje k zvýšeniu zamestnanosti a rastu hospodárstva, no zabezpečiť podporu verejnosti pre projekty v oblasti nerastných surovín bude náročné. Zvyšovanie informovanosti verejnosti je v tomto prípade kľúčové, preto by Komisia mala implementovať komunikačné stratégie s cieľom informovať o prínosoch a vplyvoch investícií do nerastných surovín a riešiť obavy miestnych komunít a občanov v súvislosti s prieskumnou či ťažobnou činnosťou.
- Okrem surovín, ktoré sú súčasťou zoznamu ako strategické alebo kritické, existujú aj ostatné suroviny, ktoré sa môžu stať kritickými v strednodobom až dlhodobom horizonte. S cieľom zohľadniť tieto zmeny by posúdenie strategického/kritického významu rôznych surovín malo byť špecifické pre rôzne priemyselné odvetvia. Posúdenie významu by malo odrážať potreby EÚ a zahŕňať materiály s vysokým dopytom v odvetviach dôležitých pre zelenú a digitálnu transformáciu. Identifikácia materiálov do zoznamov strategických /kritických surovín by mala byť založená na transparentnej a jasne vymedzenej metodológii pre určenie ich kritickosti alebo strategickej dôležitosti a do procesu by mali byť riadne zapojení externí experti a zástupcovia dotknutých priemyselných odvetví.
- Podniky v EÚ boli vážne zasiahnuté nedávnou energetickou krízou, najmä v energeticky náročných odvetviach vrátane ťažobného priemyslu a recyklácie. Je potrebná koordinovaná reakcia EÚ s cieľom zabezpečiť stabilné fungovanie trhu EÚ s elektrinou a plynom, pretože úspešná politika EÚ v oblasti kritických nerastných surovín závisí aj od stabilného prístupu k elektrickej energii za konkurenčné ceny.
- Urýchlenie povoľovacích procesov, ktoré navrhuje Komisia, by malo byť prioritou v rámci návrhu nariadenia. Cieľom akejkoľvek reformy povoľovacích procesov by malo byť ich skrátenie a zjednodušenie. Povoľovacie reformy by sa mali vzťahovať na prieskum, ťažbu, rafináciu, spracovanie, recykláciu a mali by poskytovať podnikom dostatočnú regulačnú istotu. Okrem toho by všetky nové požiadavky v oblasti reportingu alebo auditov v nariadení mali byť obmedzené na nevyhnutné minimum s cieľom zabrániť zvyšovaniu administratívneho zaťaženia podnikov.
- Je potrebné zachovať účinné opatrenia na ochranu obchodu s cieľom chrániť nové európske investície v oblasti nerastných surovín a zabezpečiť rovnaké podmienky. Taktiež je nevyhnutná modernizácia opatrení EÚ na ochranu obchodu – rýchlejšia implementácia nástrojov na ochranu obchodu a rýchlejšie prešetrovanie, ako aj včasná aplikácia dočasných opatrení. Obchodná politika EÚ by mala dopĺňať ciele nariadenia

a podporovať uzatváranie dohôd o voľnom obchode s krajinami bohatými na nerastné suroviny, ale aj posúdenie existujúcich dohôd o voľnom obchode a ich ustanovení týkajúcich sa energetiky a surovín. Pozornosť by sa mala venovať aj harmonizácii obchodnej politiky a pravidiel pôvodu.

- EÚ by mala primerane podporovať kapacity na spracovanie odpadu a upraviť existujúce právne predpisy s cieľom podporiť recykláciu a obehovosť kritických a strategických surovín. Je tiež potrebné prijať opatrenia na vytvorenie fungujúcich trhov s druhotnými surovinami a na obmedzenie exportu šrotu. Druhotné suroviny môžu prispieť k zníženiu závislosti od určitých kritických surovín, takže by mali byť zahrnuté v rámci nariadenia. Nariadenie by malo vytvoriť podmienky pre stabilný prístup ku kľúčovým materiálom pre priemyselné odvetvia a k surovinám potrebným na zelenú transformáciu vrátane ocele, hliníka, grafitu, medi, niklu či druhotných surovín.

DÔSLEDKY NA LEGISLATÍVU SR A ADMINISTRATÍVNU PRAX SR

Implementácia návrhu bude mať vplyv na legislatívu Slovenskej republiky, konkrétne bude potrebné prehodnotiť a upraviť ustanovenia zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V administratívnej praxi Slovenskej republiky treba počítať s potrebou finančného a personálneho posilnenia na úrovni ústredného orgánu štátnej správy, ako aj s finančným a personálnym posilnením relevantných orgánov štátnej správy a odborných pracovísk vyžadovaných v zmysle navrhovaného nariadenia.

Konkrétna zmena legislatívnych predpisov bude závisieť od finálneho znenia nariadenia a spôsobu jeho implementácie. Návrh je záväzný v celom rozsahu a je priamo uplatniteľný v Slovenskej republike.

III. HODNOTENIE VPLYVOV NA VYBRANÉ OBLASTI

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

Vplyvy na rozpočet verejnej správy:

Dopadová štúdia k návrhu nariadenia bola realizovaná na úrovni rozpočtu Komisie. Pre posúdenie vplyvov na národnej úrovni chýbajú relevantné údaje, pomocou ktorých by sa dali presne vyjadriť ekonomické vplyvy návrhu nariadenia na Slovenskú republiku. Predmetná štúdia naznačuje, že v scenári politiky Aktu o kritických surovinách po plnom zavedení do praxe si vykonávanie nariadenia a súvisiacich delegovaných aktov v období 2024 – 2027 bude vyžadovať 18,169 milióna EUR z existujúcich rozpočtových prostriedkov príslušných programov.

Z návrhu nariadenia vyplývajú náklady na zriadenie príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorý bude zodpovedný za koordináciu postupu udeľovania povolení pre projekty v oblasti kritických surovín. Nariadenie však nedefinuje konkrétne parametre, naopak dáva možnosť, delegovania právomoci na už existujúce orgány. V súčasnosti nie je možné stanovenie finančných potrieb pre takýto orgán, analýza bude možná až pri tvorbe kompetencií pre nový, alebo už existujúci orgán.

Z pohľadu povinností pre zabezpečenie implementácie nariadenia bude mať vplyv na rozpočet vypracovanie národného programu všeobecného prieskumu kritických surovín, ako aj ďalšie možnosti podpory v oblasti kritických surovín, ako je zavedenie vnútroštátnych programov pre zvýšenie zberu odpadu s vysokým potenciálom získania kritických surovín, zvýšenie opätovného použitia takýchto výrobkov a navýšenie technológií na recykláciu kritických surovín, alebo zabezpečenie zručnosti pracovnej sily v predmetnej oblasti.

Návrh nariadenia zároveň vyžaduje nároky na zber a spracovanie údajov, prípravu a zasielanie správ Komisii, monitorovanie nových alebo existujúcich projektov v oblasti kritických surovín a zasielanie údajov národným štatistickým orgánom a Eurostatu, čo predpokladá navýšenie personálnych zdrojov štátnej správy. Rovnako nároky na zložky štátnej správy zodpovedné za prípravu zonácie a plánov využitia pozemkov, aby zahrnuli do takýchto plánov ustanovenia o vypracovaní projektov v oblasti kritických surovín.

Pozitívny vplyv na rozpočet štátnej správy sa predpokladá na základe príjmu z udelených sankcií pri zisteniach porušenia ustanovení nariadenia a rastom príjmu z ekonomickej činnosti priemyselného sektora v oblasti kritických surovín.

Vplyvy na podnikateľské prostredie a MSP:

Primárnym cieľom návrhu nariadenia je vytvorenie priaznivého prostredia pre zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín. Nariadením sa vytvára priestor pre podniky zapojené do dodávateľských reťazcov v oblasti získavania, spracovania a recyklácie kritických a strategických surovín. Primárne sa jedná o suroviny z pohľadu zelenej a digitálnej transformácie, ktoré sú kľúčové pre fungovanie priemyslu a hospodárstva, a na dovoze ktorých je EÚ nadmerne závislá. Rovnako vznikne možnosť vytvoriť nové európske dodávateľsko-odberateľské reťazce nerastných surovín, čo posilní odolnosť, bezpečnosť a konkurencieschopnosť.

Nariadenie ma pozitívny vplyv na konkurencieschopnosť a rast hospodárstva, znížením strategickú závislosť a zabezpečením rozvoja trhu s kritickými a strategickými surovinami, čím sa vytvára priestor pre nové podnikateľské príležitosti v oblasti geológie, baníctva, spracovateľského priemyslu pre inovácie technológií spracovania a recyklácie odpadu.

Náklady na podnikateľské prostredie sú predpokladané v podobe nepriamych finančných nákladov, súvisiacich so zabezpečením auditu a štúdií potrebných pre povolenie procesy a s poskytovaním povinných informácií a zabezpečením stanovených označení pre informovanie o obsahu kritických surovín a permanentných magnetov.

Kvantifikácia predpokladaných nákladov bude závisieť o počtu subjektov zapojených do dodávateľských reťazcov kritických surovín, ako aj napr. v prípade výrobkov s obsahom permanentných magnetov. Negatívny finančný vplyv bude reálne možné posúdiť až po finalizácii nariadenia a posúdenia existujúcich a potrebných nových vnútroštátnych regulácií, pre naplnenie nariadenia.

Na druhej strane je očakávané zníženie administratívnych nákladov a nepriamych finančných nákladov súvisiacich s povoleniami procesmi pre projekty v oblasti hodnotového reťazca kritických surovín, najmä z pohľadu zníženia potreby duplicitných štúdií, umožnenia podávania elektronických dokumentov, ako aj zníženia byrokracie súvisiacej s uvedenými procesmi.

Sociálne vplyvy:

Zabezpečenie rozvoja v oblasti kritických surovín má priamy vplyv na bezpečné a udržateľné dodávky kritických surovín pre zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj pre použitie vo vesmírnom a obrannom priemysle, čo prispieva k stabilite cien surovín a kvalite verejného zdravia a životného prostredia.

Rozvojom trhu s kritickými a strategickými surovinami vzniknú aj nové pracovné príležitosti a pozície nie len pri ťažbe, výrobe a spracovaní kritických surovín, ale pri bansko-geologickom výskume a vývoji technológií na spracovanie druhotných surovín, ktoré budú mať vyššiu pridanú hodnotu a lepšie ohodnotenie.

Sociálne vplyvy sú identifikované aj z dôvodu očakávaného navýšenia personálnych zdrojov verejnej správy, čo bude mať za následok pozitívny sociálny vplyv vznikom nových pracovných miest v oblasti verejnej správy.

Vplyvy na životné prostredie:

Prijatím návrhu nariadenia sa očakáva pozitívny vplyv na životné prostredie, a to v dôsledku využívania druhotných surovín v programe odpadového hospodárstva. V návrhu nariadenia nie sú ustanovené kritériá na meranie progresu v tejto oblasti, ale všeobecným cieľom návrhu nariadenia je prispieť k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody v oblasti znižovania emisií do roku 2030 a 2050. Z toho dôvodu môžeme očakávať pozitívne účinky na životné prostredie z dlhodobého hľadiska.

Vplyvy na informatizáciu:

Nepredpokladajú sa žiadne vplyvy na informatizáciu.

Vplyvy na služby verejnej správy pre občana:

Nepredpokladajú sa vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu:

Nepredpokladajú sa vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh riadneho predbežného stanoviska k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č.168/2013, (EÚ) 2018/858, 2018/1724 a (EÚ) 2019/102 (akt o kritických surovinách)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo hospodárstva SR Spolugestor: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Ministerstvo financií Slovenskej republiky Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	Júl 2023
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Júl 2023
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	
2. Definovanie problému	
Žiadny členský štát nie je schopný sám účinne riešiť rastúce riziká súvisiace s dodávkami kritických surovín (v neposlednom rade z dôvodu nedostatku geologických nálezísk v jednotlivých členských štátoch a značných úspor z rozsahu v hodnotovom reťazci kritických surovín). Opatrenia zahrnuté v tejto iniciatíve by neboli také účinné, ak by ich členské štáty vykonávali samostatne, pretože problémy, ktoré sa nimi riešia, sa týkajú jednotného trhu ako celku. Neobmedzujú sa len na jednotlivé členské štáty či skupinu členských štátov, ale na priemyselnú základňu EÚ a hodnotový reťazec kritických surovín v celej EÚ. Okrem toho je nepravdepodobné, že by prístupy len na úrovni členských štátov boli primerané na uspokojenie potrieb úzko prepojených dodávateľských reťazcov v rámci vnútorného trhu.	
3. Ciele a výsledný stav	
Všeobecným cieľom európskeho aktu o kritických surovinách je zaistiť bezpečný prístup EÚ ku kritickým surovinám a zároveň stimulovať rozvoj udržateľných zdrojov dodávok. Tým sa v konečnom dôsledku prispieva k hospodárskemu rastu a vysokej životnej úrovni v EÚ, zabráňuje narušeniu a problémom na jednotnom európskom trhu a zvyšuje konkurencieschopnosť európskych podnikov, pričom sa nezanedbáva úloha EÚ pri podpore udržateľného rozvoja a celosvetovej ochrany životného prostredia.	
4. Dotknuté subjekty	
Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo dopravy SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo financií SR, Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Hlavný banský úrad Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR a Štatistický úrad SR. Priemyselné subjekty v hodnotovom reťazci kritických a strategických surovín, MSP, geologicko-tážobný sektor, spracovateľský sektor kritických surovín a sektor odpadového hospodárstva.	
5. Alternatívne riešenia	
Pri tvorbe návrhu nariadenia Komisia zvažovala 3 možnosti na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia, výsledná možnosť (Možnosť 2) má podporu zainteresovaných strán a členských štátov. Prináša pridanú hodnotu pre fungovanie jednotného trhu a má pozitívny hospodársky vplyv na výrobcov kritických surovín a odberateľské sektory tým, že buduje odolnosť priemyslu a podporuje rozvoj hodnotového reťazca kritických surovín v EÚ. Prostredníctvom možnosti politiky 3 by sa účinnejšie dosiahli určité ciele, ale vzhľadom na súčasné rozpočtové obmedzenia by ju nebolo možné realizovať.	

Zvažované možnosti:

Možnosť 1: Zavádza sa mechanizmus na stanovenie cieľov v oblasti strategických surovín. Zahŕňa riadiacu štruktúru v rámci osobitnej rady EÚ pre kritické suroviny, ktorú by podporovala sieť národných agentúr a operačná kapacita v rámci Komisie. Táto možnosť obsahuje prvky na podporu hodnotového reťazca, najmä prostredníctvom väčšej koordinácie počas fázy prieskumu, väčšej podpory národných projektov v oblasti kritických surovín a lepšieho prístupu k financovaniu. Pokiaľ ide o obehovosť, stanovuje sa v nej vypracovanie odporúčania zameraného na drobnú spotrebnú elektroniku a oznamovanie budúcich opatrení.

Možnosť 2: Zahŕňa rovnaký mechanizmus riadenia ako možnosť 1 a úlohy spojené s monitorovaním, so strategickými zásobami a s pripravenosťou na riziká. V otázke zlepšenia hodnotového reťazca v EÚ siaha ďalej, a to prostredníctvom vypracovania prísnejších povinností v oblasti prieskumu a realizácie strategických projektov v celom hodnotovom reťazci strategických surovín. Tieto projekty by čerpali výhody vyplývajúce zo zjednodušeného povoľovania a z koordinovaného prístupu k financovaniu. Opatrenia na zvýšenie obehovosti zahŕňajú cielené zmeny smernice o ťažobnom odpade.

Možnosť 3: Rozvíja vonkajšiu kapacitu z hľadiska riadenia, čo umožňuje navrhnuť ambiciózne opatrenia týkajúce sa strategických zásob, monitorovania a pripravenosti na riziká. Zároveň vychádza z koncepcie strategických projektov, na ktoré by sa vzťahovala dodatočná podpora v súvislosti s povoľovaním, a to z vyhradených zdrojov členských štátov a vyhradeného európskeho fondu pre kritické suroviny. Podobne ako možnosť 2 obsahuje opatrenia týkajúce sa obehovosti, noriem a environmentálnej stopy.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☒ **Áno**
☐ **Nie**

Návrh obsahuje články, v ktorých sa uvádzajú podrobnosti ďalšej činnosti, ktorá bude potrebná na vykonávanie nariadenia vrátane vypracovania návrhov delegovaných a vykonávacích aktov Komisie vrátane vykonávacích aktov týkajúcich sa uplatňovania strategických projektov a výročnej správy o strategických projektoch, programov všeobecného prieskumu, pripravenosti spoločností na riziká, určenia, ktoré výrobky po skončení životnosti a toky odpadu obsahujú relevantné množstvá kritických surovín, a delegovaných aktov týkajúcich sa vymedzenia kritických a strategických surovín, recyklovaného obsahu výrobkov obsahujúcich permanentné magnety, colných kódov výrobkov obsahujúcich permanentné magnety a pravidiel výpočtu a overovania environmentálnej stopy a tried výkonnosti.

7. Transpozícia práva EÚ

Nariadenie je priamo uplatniteľný právny akt, ktorý nie je potrebné transponovať do národnej legislatívy.

8. Preskúmanie účelnosti

Preskúmanie účelnosti materiálu bude možné vykonať po kvantifikovaní množstva údajov a máp o zdrojoch nerastných surovín v EÚ vypracovaných v členských štátoch, na základe počtu strategických projektov financovaných v EÚ a v zahraničí v celom hodnotovom reťazci kritických surovín. Ďalej celkovým objemom investícií spoločností pôsobiacich v EÚ do kritických surovín s prihliadnutím na segment hodnotového reťazca, v ktorom pôsobia. Monitorovaním údajov o vývoji projektov, vývoji dopytu a ponuky a obchodných tokov kritických surovín, množstvom strategických zásob na národnej úrovni, ako aj množstvom a percentuálny podiel recyklovaných kritických surovín a druhotných kritických surovín používaných v nových výrobných procesoch.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
	☐ Áno		☐ Nie

Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V súčasnosti nie je možné kvantifikovať a jednoznačne definovať vplyvy nariadenia, vplyvy budú závisieť od konečného znenia nariadenia, ktoré bude predmetom politických diskusií, ako aj od potreby prijatia nových, resp. novelizovaných národných legislatívnych a nelegislatívnych opatrení, ktoré vychádzajú z návrhu nariadenia.

V súlade s aktuálnym znením návrhu nariadenia a definovaným všeobecným cieľom návrhu je možné len konštatovať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, životné prostredie a pozitívne sociálne vplyvy.

Návrh nariadenia uplatňuje povinnosť členským štátom zriadiť jednotné kontaktné miesto, je teda možné očakávať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pričom rozsah vplyvu bude závisieť od legislatívneho ukotvenia kompetencií v súlade s finálnym znením návrhu nariadenia.

11. Kontakt na spracovateľa

Ing. Vladimír Andraščík, sekcia energetiky, Ministerstvo hospodárstva SR,
vladimir.andrascik@mhsr.sk

12. Zdroje

„Analýza príležitostí vyplývajúcich z priemyselného plánu európskej zelenej dohody“ (SWOT analýza Úradu vlády SR);

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 154/2023

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☒ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.

..... (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu

2.1 Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu

Tabuľka č. 1

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	Vplyv na rozpočet verejnej správy (v eurách)			
	2023	2024	2025	2026
Príjmy verejnej správy celkom	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy zvlášť	0	0	0	0
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
<i>Rozpočtové prostriedky</i>	0	0	0	0
<i>EÚ zdroje</i>	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Výdavky verejnej správy celkom	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy / program zvlášť	0	0	0	0
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
<i>Rozpočtové prostriedky</i>	0	0	0	0
<i>EÚ zdroje</i>	0	0	0	0
<i>Spolufinancovanie</i>	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
<i>z toho vplyv nových úloh v zmysle ods. 2 Čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti</i>	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
<i>z toho vplyv nových úloh v zmysle ods. 2 Čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti</i>	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Vplyv na počet zamestnancov	0	0	0	0
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Vplyv na mzdové výdavky	0	0	0	0
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Financovanie zabezpečené v rozpočte	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy /	0	0	0	0
Iné ako rozpočtové zdroje	0	0	0	0
Rozpočtovo nekrytý vplyv / úspora	0	0	0	0

2.1.1. Financovanie návrhu - Návrh na riešenie úbytku príjmov alebo zvýšených výdavkov podľa § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

V tejto fáze legislatívneho procesu nie je možné kvantifikovať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy SR. Nie je známa finálna verzia nariadenia a analýza bude možná až pri tvorbe kompetencií buď pre novo vzniknuté, alebo už existujúce orgány verejnej správy. Rozsah vplyvov zahŕňa subjekty verejnej správy podieľajúce sa:

- na zriadení príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorý bude zodpovedný za uľahčenie a koordináciu postupu udeľovania povolení pre projekty v oblasti kritických surovín, ako aj za poskytovanie informácií. Nariadenie však nedefinuje konkrétne parametre, naopak dáva možnosť, delegovania právomoci na už existujúce orgány,
- na vypracovaní národného programu všeobecného prieskumu, ktorý bude zameraný na kritické suroviny a podľa potreby bude obsahovať klasifikáciu nálezísk podľa rámcovej klasifikácie zdrojov OSN,
- na zavedení vnútroštátnych programov pre zvýšenie zberu odpadu s vysokým potenciálom získania kritických surovín, zvýšenie opätovného použitia takýchto výrobkov a navýšenie technológií na recykláciu kritických surovín, alebo zabezpečenie zručnosti pracovnej sily v predmetnej oblasti,
- na zbere a spracovaní údajov, príprave a zasielaní správ Komisii, monitorovaní nových alebo existujúcich projektov v oblasti kritických surovín a zasielaní údajov národným štatistickým orgánom a Eurostatu,
- rovnako na zložky štátnej správy zodpovedné za prípravu zonácie a plánov využitia pozemkov, aby zahrnuli do takýchto plánov ustanovenia o vypracovaní projektov v oblasti kritických surovín.

Pozitívny vplyv na rozpočet štátnej správy sa predpokladá na základe príjmu z udelených sankcií pri zisteniach porušenia ustanovení nariadenia a rastom príjmu z ekonomickej činnosti súkromného sektora v oblasti kritických surovín.

Všetky posúdenia vplyvov na úrovni EÚ sú zverejnené na stránke: <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2023/171>.

2.2. Popis a charakteristika návrhu

2.2.1. Popis návrhu:

Všeobecným cieľom návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č.168/2013, (EÚ) 2018/858, 2018/1724 a (EÚ) 2019/102 je riešiť hlavný problém, a to chýbajúci bezpečný a udržateľný prístup EÚ ku kritickým surovinám. V záujme čo najlepšieho riešenia tohto problému návrh sleduje nasledujúce štyri základné ciele. Prvým cieľom je posilniť rôzne fázy európskeho hodnotového reťazca kritických surovín. Druhým cieľom je diverzifikovať dovoz kritických surovín do EÚ s cieľom znížiť strategickú závislosť. Tretím cieľom je zlepšiť schopnosť a kapacity EÚ monitorovať a zmiernovať súčasné a budúce riziká narušenia dodávok kritických surovín. Štvrtým cieľom je zabezpečiť voľný pohyb kritických surovín na jednotnom trhu a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia zlepšením ich obehovosti a udržateľnosti.

Slovenskej republike z návrhu môžu vyplynúť náklady na príslušný vnútroštátny orgán, ktorý bude zodpovedný za uľahčenie a koordináciu postupu udeľovania povolení pre projekty v oblasti kritických surovín, nakoľko členské štáty majú zabezpečiť, aby mal príslušný vnútroštátny orgán dostatočný kvalifikovaný personál a dostatočné finančné, technické a technologické zdroje. Rovnako náklady na zabezpečenie, aby vnútroštátne, regionálne a miestne orgány zodpovedné za prípravu zonácie a plánov využitia pozemkov zahrnuli do takýchto plánov ustanovenia o vypracovaní projektov v oblasti kritických surovín. Ďalej náklady na poskytovanie online informácií, centralizovaným a ľahko prístupným spôsobom o administratívnych postupoch týkajúcich sa projektov v oblasti kritických surovín. Náklady na vypracovanie národného programu všeobecného prieskumu, ktorý bude zameraný na kritické suroviny a ktorý bude zverejnený na prístupnom webovom sídle a podľa potreby bude obsahovať klasifikáciu nálezísk podľa rámcovej klasifikácie zdrojov OSN. Je možné predpokladať aj náklady na monitorovanie nových alebo existujúcich projektov v oblasti kritických surovín, bezodkladne oznamovanie závažných udalostí Komisii a zasielanie údajov národným štatistickým orgánom a Eurostatu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 a náklady na zavedenie vnútroštátnych programov pre zvýšenie zberu odpadu s vysokým potenciálom získania kritických surovín, zvýšenie opätovného použitia takýchto výrobkov, zvýšenie využitia druhotných kritických surovín, navýšenie technológií na recykláciu kritických surovín a zabezpečenie zručnosti pracovnej sily.

Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady má nadobudnúť účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

2.2.2. Charakteristika návrhu:

- ☐ zmena sadzby
- ☐ zmena v nároku
- ☒ nová služba alebo nariadenie (alebo ich zrušenie)
- ☐ kombinovaný návrh
- ☐ iné

2.2.3. Predpoklady vývoja objemu aktivít:

Jasne popíšte, v prípade potreby použite nižšie uvedenú tabuľku. Uveďte aj odhady základov daní a/alebo poplatkov, ak sa ich táto zmena týka.

Tabuľka č. 2

Objem aktivít	Odhadované objemy			
	2024	2025	2026	2027
Indikátor ABC				
Indikátor KLM				
Indikátor XYZ				

2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie

Uveďte najdôležitejšie výpočty, ktoré boli použité na stanovenie vplyvov na príjmy a výdavky, ako aj predpoklady, z ktorých ste vychádzali. Predkladateľ by mal jasne odlíšiť podklady od kapitol a organizácií, aby bolo jasne vidieť základ použitý na výpočty.

Príjmy (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2024	2025	2026	2027	
Daňové príjmy (100)¹					
Nedaňové príjmy (200)¹					
212001					
Granty a transfery (300)¹					
Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)					
Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)					
Vplyv na príjmy verejnej správy celkom	300 000	300 000	300 000	300 000	

1 – príjmy rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt.

Tabuľka č. 4

Výdavky (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2024	2025	2026	2027	
Bežné výdavky (600)					
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)					
Poistné a príspevok do poisťovní (620)					
Tovary a služby (630) ²					
Bežné transfery (640) ²					
Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou, návratnou finančnou výpomocou a finančným prenájomom (650) ²					
Kapitálové výdavky (700)					
Obstarávanie kapitálových aktív (710) ²					
Kapitálové transfery (720) ²					
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800)					
Vplyv na výdavky verejnej správy celkom	0	0	0	0	

2 – výdavky rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt.

Tabuľka č. 5

Zamestnanosť	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	2024	2025	2026	2027	
Počet zamestnancov celkom					
z toho vplyv na ŠR					
Priemerný mzdový výdavok (v eurách)					
z toho vplyv na ŠR					
Osobné výdavky celkom (v eurách)	0	0	0	0	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)					
z toho vplyv na ŠR					
Poistné a príspevok do poisťovní (620)					
z toho vplyv na ŠR					

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt. Ak sa týka rôznych skupín zamestnancov, je potrebné počty, mzdy a poistné rozpisat' samostatne podľa spôsobu odmeňovania (napr. policajti, colníci ...).

Priemerný mzdový výdavok je tvorený podielom mzdových výdavkov na jedného zamestnanca na jeden kalendárny mesiac bežného roka.

Kategórie 610 a 620 sú z tejto prílohy prenášané do príslušných kategórií prílohy „výdavky“.

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh riadneho predbežného stanoviska k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č.168/2013, (EÚ) 2018/858, 2018/1724 a (EÚ) 2019/102

Predkladateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	0
Spolu = A+B+C+D	0	0
Z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0	0

VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN	OUT
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	0	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Primárnym cieľom návrhu nariadenia je vytvorenie priaznivého prostredia pre zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín. Nariadením sa vytvára špeciálny priestor pre podniky zapojené do dodávateľských reťazcov v oblasti získavania, spracovania a recyklácie definovaných kritických a strategických surovín. Primárne sa jedná o suroviny kritické z pohľadu zelenej a digitálnej transformácie kľúčové pre fungovanie nášho priemyslu a hospodárstva, na dovoze ktorých je EÚ nadmerne závislá. Vznikne možnosť vytvoriť nové európske dodávateľsko-odberateľské reťazce nerastných surovín, čo posilní odolnosť, bezpečnosť a konkurencieschopnosť EÚ ako celku.

Náklady na podnikateľské prostredie sú predpokladané v podobe nepriamych finančných nákladov, súvisiacich so zabezpečením auditu a štúdií potrebných pre povoľovacie procesy a s poskytovaním povinných informácií a zabezpečením stanovených označení pre informovanie o obsahu kritických surovín a permanentných magnetov. Predpokladom je zvýšenie nákladov súvisiacich najmä s povinnosťami pre:

- prevádzkovateľov, ktorí sú povinní predkladať programy odpadového hospodárstva a ktorým môžu vzniknúť náklady pre poskytovanie predbežných štúdií príslušnému orgánu o ekonomickom posúdení získania kritických surovín z ťažobného odpadu,
- veľké spoločnosti, ktoré by mali každé dva roky vykonávať audit svojho dodávateľského reťazca,
- fyzické alebo právnické osoby, ktoré uvádzajú na trh zariadenia na zobrazovanie magnetickou rezonanciou, zariadenia na výrobu veternej energie, priemyselné roboty, motorové vozidlá, ľahké dopravné prostriedky, zariadenia na výrobu chladu, tepelné čerpadlá, elektromotory, a to aj v prípade, že sú integrované v iných výrobkoch, automatické práčky, bubnové sušičky, mikrovlnné rúry, vysávače alebo umývačky riadu, ktoré obsahujú jeden permanentný magnet alebo viac permanentných magnetov, zabezpečí označenie s presne definovanými informáciami o obsahu permanentných magnetov,
- fyzické alebo právnické osoby musia zverejniť podiel neodýmu, dysprózia, prazeodýmu, terbia, bóru, samária, niklu a kobaltu spätne získaného zo spotrebiteľského odpadu,
- fyzické alebo právnické osoby, ktoré uvádzajú na trh kritické suroviny, v prípade ktorých prijala Komisia pravidlá výpočtu a overovania environmentálnej stopy, sprístupnia tieto vyhlásenia o environmentálnej stope;

Kvantifikácia predpokladaných nákladov bude závisieť o počtu subjektov zapojených do dodávateľských reťazcov kritických surovín, ako aj napr. v prípade výrobkov s obsahom permanentných magnetov. Negatívny finančný vplyv bude reálne možné posúdiť až po finalizácii nariadenia a posúdenia existujúcich a potrebných nových vnútroštátnych regulácií, pre napĺňanie nariadenia.

Na druhej strane je očakávané zníženie administratívnych nákladov a nepriamych finančných nákladov súvisiacich s povoľovacími procesmi pre projekty v oblasti kritických surovín, najmä z pohľadu zníženia potreby duplicitných štúdií, umožnenia podávania elektronických dokumentov, ako aj zníženia byrokracie súvisiacej s uvedenými procesmi.

V tejto fáze legislatívneho procesu nie je možné kvantifikovať vplyvy a všetky posúdenia na úrovni EÚ sú zverejnené na stránke <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2023/171>.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Príprava riadneho predbežného stanoviska k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č.168/2013, (EÚ) 2018/858, 2018/1724 a (EÚ) 2019/102 vychádza z konzultácií so zainteresovanými subjektmi Republikovou úniou zamestnávateľov a Slovenskou banskou komorou a subjektmi, ktorým bola zaslaná požiadavka o pripomienky k návrhu nariadenia, a to Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, Asociácia priemyselných zväzov a dopravy a Klub 500.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Nariadením sa vytvára špeciálny priestor pre podniky zapojené do dodávateľských reťazcov v oblasti získavania, spracovania a recyklácie definovaných kritických a strategických surovín. Zabezpečia sa opatrenia pre bezpečné, diverzifikované, cenovo dostupné a udržateľné dodávky kritických surovín. Primárne sa jedná o suroviny kritické z pohľadu zelenej a digitálnej transformácie kľúčové pre fungovanie nášho priemyslu a hospodárstva, na dovoze ktorých je EÚ nadmerne závislá. Rovnako vznikne možnosť vytvoriť nové európske dodávateľsko-odberateľské reťazce nerastných surovín, čo posilní odolnosť, bezpečnosť a konkurencieschopnosť EÚ ako celku.

Nariadenie má pozitívny vplyv na konkurencieschopnosť a rast hospodárstva, znížením strategickú závislosť a zabezpečením rozvoja trhu s druhotnými surovinami, čím sa vytvára priestor pre nové podnikateľské príležitosti, inovácie technológií spracovania a recyklácie odpadu. Pričom konkurencieschopnosť je rovnako posilnená zabezpečením cezhraničných prínosov strategických projektov, a to aj pre odberateľské sektory.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci*

a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;

c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;

d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.

Predložený návrh nariadenia má celkový pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, pretože znížením strategickej závislosti a zabezpečením rozvoja trhu s kritickými surovinami prieskumom, ťažbou a spracovaním, ako aj s druhotnými surovinami, sa vytvára priestor pre nové podnikateľské príležitosti, inovácie technológií spracovania a na recykláciu odpadu.

Analýza sociálnych vplyvov Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rovnosť žien a mužov a vplyvy na zamestnanosť (Ak v niektorej z hodnotených oblastí sociálnych vplyvov (bodov 4.1 až 4.4) nebol identifikovaný vplyv, uveďte v príslušnom riadku analýzy poznámku „Bez vplyvu.“)		
4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené. <i>Vedie návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností?</i> <i>Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?</i> <i>Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?</i> (V prípade vyššieho počtu hodnotených opatrení doplňte podľa potreby do tabuľky pred bod 4.2 ďalšie sekcie - 4.1.1 Pozitívny vplyv/4.1.2 Negatívny vplyv).		
a)	4.1.1 Pozitívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	- Priamy vplyv z dôvodu očakávaného navýšenia personálnych zdrojov verejnej správy, čo bude mať za následok pozitívny sociálny vplyv vznikom nových pracovných miest v oblasti verejnej správy a tým zabezpečenie príjmu domácností. - Priamy vplyv rozvojom trhu s kritickými surovinami vzniknú aj nové pracovné príležitosti a pozície nie len pri ťažbe, výrobe a spracovaní kritických surovín, ale pri bansko-geologickom výskume a vývoji technológií zlepšením podmienok v zvýšenými štandardmi bezpečnosti pri práci a pod. a zníženej expozícii obyvateľov - Nepriamy vplyv stabilite cien surovín a kvalite verejného zdravia a životného prostredia. Všetky posúdenia vplyvov na úrovni EÚ sú zverejnené na stránke https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2023/171.
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	<i>Ovplyvnená skupina č. 1 – pracovné miesta verejnej správy - hlavne obyvatelia v blízkosti sídiel relevantných inštitúcií s požadovanou úrovňou vzdelania – vysokoškolské vzdelanie</i> <i>Ovplyvnená skupina č. 2 – pracovníci v oblasti geológie, ťažby a spracovania surovín, priemyslu a obehového hospodárstva.</i>
	<i>Ovplyvnená skupina č. 3</i>	<i>Ovplyvnená skupina č. 3 – obyvatelia žijúci v blízkosti strategických projektov pre zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín</i>
d)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný rast príjmov/pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	<i>Ovplyvnená skupina č. 1 – predpokladá sa príjem podľa platových tried v štátnej správe</i> <i>Ovplyvnená skupina č. 2 – zlepšení prístupu k vzdelávaniu a poradenských služieb, informáciám, ako aj zabezpečeniu zručnosti pracovnej sily v súvislosti s kritickými surovinami</i>
	<i>Ovplyvnená skupina č. 3</i>	<i>Ovplyvnená skupina č. 3 – predpokladá sa ekologický prínos vplyvom zníženia priemyselného odpadu, využívaním druhotných surovín, ako aj surovín z úložísk ťažobného odpadu.</i>
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Vplyvy sa nedajú kvantifikovať z dôvodu rozdielných podmienok výskytu kritických a strategických surovín v rámci územia Slovenska a absenciou vhodných parametrov na kvantifikáciu a výpočet.
g)	4.1.1.1 Z toho pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia <i>(V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte pozitívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. znížovanie miery rizika chudoby, priemerný rast príjmov/pokles výdavkov v skupine)</i>	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Nie je určený špecifický pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia.
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	<i>Ovplyvnená skupina č. 1</i>
	<i>Ovplyvnená skupina č. 3</i>	<i>Ovplyvnená skupina č. 2</i>
j)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný rast príjmov/pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	<i>Ovplyvnená skupina č. 1</i>

	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
a)	4.1.2 Negatívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	
d)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Bez vplyvu
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
g)	4.1.2.1 Z toho negatívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte negatívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. zvyšovanie miery rizika chudoby, priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine)	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	
j)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.		
Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám? Popíšte hodnotené opatrenie, špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.		
a)	Rozumie sa najmä na prístup k: - sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), - kvalitnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov	Zabezpečenie rozvoja v oblasti kritických surovín má priamy vplyv na bezpečné a udržateľné dodávky kritických surovín pre zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj pre použitie v obrannom a vo vesmírnom priemysle čo prispieva k stabilite cien surovín a kvalite verejného zdravia a životného prostredia. V dôsledku priaznivého vplyvu na podnikateľské prostredie sa

	- a existujúcim zamestnaneckým právam, - pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, - zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, - zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, - k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, - bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám, - doprave, - ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, - spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, - informáciám, - k iným právam (napr. politickým).	dajú očakávať pozitívne sociálne a ekonomické dopady najmä v regiónoch Slovenska. Konkrétne môže prísť k novým pracovným príležitostiam. Sociálne vplyvy budú zrejmé aj v hospodárení dotknutých domácností, a to presadením strategických projektov v oblasti kritických surovín. Sociálne vplyvy sú identifikované aj z dôvodu navýšenia personálnych zdrojov verejnej správy, čo bude mať za následok pozitívny sociálny vplyv vznikom nových pracovných miest v oblasti verejnej správy. Ide hlavne o zvýšenie pracovných miest s vyžadovaným vysokoškolským vzdelaním. V dôsledku zvyšovania povedomia verejnosti a pracovnej sily by malo dôjsť k zlepšeniu prístupu k vzdelávaniu a poradenských služieb, informáciám, ako aj zabezpečeniu zručnosti pracovnej sily v súvislosti s kritickými surovinami.
b)	Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku sociálneho vylúčenia? Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.	
c)	Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.: - domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom), - nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, - deti (0 – 17), - mladí ľudia (18 – 25 rokov), - starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, - ľudia so zdravotným postihnutím, - marginalizované rómske komunity - domácnosti s 3 a viac deťmi, - jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi), - príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, - iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia	Návrh nariadenia bude mať pozitívny vplyv na zraniteľné skupiny obyvateľstva, ako sú deti, starší ľudia, ľudia so zdravotným postihnutím, tehotné ženy a pod. z dôvodu zníženia priemyselného odpadu a využívania druhotných surovín, ako aj surovín z úložísk ťažobného odpadu.

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí.

Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rovnosť žien a mužov.

a)	4.3.1 Dodržiava návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo iného statusu? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Ak áno, ktoré skupiny sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?
----	--

b)	Bez vplyvu	
c)	4.3.2 Môže návrh viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi? Podporuje návrh rovnosť príležitostí? Má návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Popíšte vplyvy.	
d)	Popíšte riziká návrhu, ktoré môžu viesť k zväčšovaniu nerovností:	Bez vplyvu.
e)	Popíšte pozitívne vplyvy návrhu na dosahovanie rovnosti žien a mužov, rovnosti príležitostí žien a mužov, prípadne vplyvy na ženy a mužov, ak sú odlišné:	Bez vplyvu.
f)	Má návrh významné vplyvy na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva? Ak áno, aké? Akým spôsobom? Zraniteľnou skupinou obyvateľstva sa rozumejú najmä ženy ohrozené viacnásobnou diskrimináciou, tehotné matky, seniorky, ženy patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, migrantky, ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, obeť násilia a pod.	Bez vplyvu.
g)	Pri identifikovaní vplyvov na rovnosť žien a mužov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi ženami a mužmi, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rovnosti žien a mužov nespočíva len v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti ako aj rodinnom živote, ale taktiež v podpore rovnosti medzi nimi. V ktorých oblastiach podpory rovnosti žien a mužov návrh odstraňuje prekážky a/alebo podporuje rovnosť žien a mužov? Medzi oblasti podpory rovnosti žien a mužov okrem iného patria: - podpora slobodného výberu povolania a ekonomickej činnosti - podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti, - zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života, - podpora rovnosti príležitostí pri participácii na rozhodovaní, - boj proti domácemu násiliu, násiliu na ženách a obchodovaniu s ľuďmi, - podpora vnímania osobnej starostlivosti o dieťa za rovnocennú s ekonomickou činnosťou a podpora neviditeľnej práce v domácnosti ako takej, - rešpektovanie osobných preferencií pri výbere povolania a zosúladovania pracovného a rodinného života.	Bez vplyvu.

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.		
<i>V prípade kladnej odpovede pripojte odôvodnenie v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.</i>		
a)	Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.	
b)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.	Vznik pracovných miest v oblasti štátnej správy s vyžadovaným vysokoškolským vzdelaním - zameranie na geológiu, baníctvo, priemysel. Vznik pracovných miest v súkromnom sektore – s vyžadovaným základným, stredným aj vysokoškolským vzdelaním zameranie na geológiu, baníctvo, priemysel, suroviny a odpadové hospodárstvo.
c)	Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu	
d)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.	Nepredpokladá sa zánik pracovných miest.
e)	Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?	
f)	Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.	Predpokladá sa zvýšený dopyt po práci v oblasti geologického prieskumu, ťažby a spracovania kritických surovín.
g)	Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?	
h)	Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).	Nepredpokladá sa dosah na fungovanie trhu práce.
i)	Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?	
j)	Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.	Bez vplyvu
k)	Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?	
l)	Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.	Bez vplyvu

Analýza vplyvov na životné prostredie
5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?
Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín spolupôsobí v oblasti životného prostredia s politikou „Európska zelená dohoda“. Prijatím predmetného návrhu nariadenia sa očakáva dlhodobý priamy aj sekundárny pozitívny vplyv na zložky životného prostredia, a to v dôsledku využívania druhotných surovín a programu odpadového hospodárstva. V návrhu nariadenia nie sú ustanovené kritériá na meranie progresu v tejto oblasti, ale všeobecným cieľom návrhu nariadenia je prispieť k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody v oblasti znižovania emisií do roku 2030 a 2050. Z toho dôvodu môžeme očakávať pozitívne účinky na životné prostredie z dlhodobého hľadiska. Všetky posúdenia vplyvov na úrovni EÚ sú zverejnené na stránke https://www.slovlex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2023/171.
5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?
Predkladaný materiál bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie na celom území Slovenskej republiky vrátane území vyžadujúcich osobitnú ochranu.
5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?
Návrh nariadenia má celoeurópsky presah. Kritické suroviny sú nevyhnutnými vstupmi v celom rade strategických sektorov a majú kľúčový význam pre zelenú a digitálnu transformáciu. Ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, nakoľko žiadny členský štát nie je schopný sám účinne riešiť rastúce riziká súvisiace s dodávkami kritických surovín. Rovnako využívanie druhotných surovín z priemyselného odpadu, alebo z úložísk ťažobného odpadu bude mať pozitívne účinky aj na ďalšie susediace alebo prepojené ekosystémy.
5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?
Predkladaný materiál nemá negatívne vplyvy na životné prostredie.